

KURUL KARARI

Nükleer Düzenleme Kurumundan:

KURUL KARARI

Karar No:2025-57/3

Karar Tarihi: 13/11/2025

95 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine istinaden;

95 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine ve 11/6/2024 tarihli ve 32573 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Tesislerin ve Nükleer Maddelerin Emniyetine İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasına dayanılarak hazırlanan “Madenlerde Uygulanacak Nükleer Emniyet Önlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar”ın onaylanmasına karar verilmiştir.

Ek: Madenlerde Uygulanacak Nükleer Emniyet Önlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar

MADENLERDE UYGULANACAK NÜKLEER EMNİYET ÖNLEMLERİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların amacı, nükleer hammaddelerin doğada bulunan formlarının ana veya yan ürün olarak çıkarıldığı ve/veya depolandığı tesislerde düzenleyici kontrole tabi faaliyetlerin yürütülmesi sırasında alınması gereken emniyet önlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Usul ve Esaslar, nükleer hammaddelerin doğada bulunan formlarının ana veya yan ürün olarak çıkarıldığı ve/veya depolandığı tesisleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Usul ve Esaslar, 95 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine ve 11/6/2024 tarihli ve 32573 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Tesislerin ve Nükleer Maddelerin Emniyetine İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) Fiziksel bariyer: Yetkisiz erişimi engellemek veya geciktirmek üzere tasarlanan ve erişim kontrolünü tamamlayan duvarı, çiti ve benzeri düzenekleri,
 - b) Kuruluş: Kuruma yetkilendirilmek üzere başvuran ya da yetkilendirilen ve düzenleyici kontrol kapsamında bulunan Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına göre kurulmuş tüzel kişiyi,
 - c) Kurum: Nükleer Düzenleme Kurumunu,
 - ç) Maden: Nükleer hammaddelerin doğada bulunan formlarının ana veya yan ürün olarak çıkarıldığı ve/veya depolandığı tesisi,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Madenlerin Nükleer Emniyetine İlişkin Hususlar

Genel hususlar

MADDE 5- (1) Madenlerle ilgili faaliyetlerin yürütülmesi sırasında emniyetin sağlanmasında asıl sorumluluk Kuruluşa aittir.

(2) Kuruluş, nükleer maddeleri hedef alan hırsızlık, sabotaj, yetkisiz erişim ve diğer kötü niyetli girişimleri engellemek, tespit etmek ve gerektiğinde müdahale etmek üzere emniyet önlemlerini, bilgi güvenliğini ve siber güvenliği sağlamaya yönelik önlemleri içeren nükleer emniyet planını işletme lisansı başvurusu ekinde, “Hizmete Özel” gizlilik derecesiyle Kuruma sunar. Nükleer emniyet planının biçim ve içeriği Kurum tarafından belirlenir.

(3) Nükleer emniyet planı, Kurum tarafından değerlendirilir. Bu değerlendirme sürecinde Kurum tarafından gerekli görülmesi hâlinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınır. Değerlendirme sonucunda planda değişiklik veya düzeltme yapılmasına karar verilmesi hâlinde, değerlendirme sonuçları Kuruluşa bildirilir ve Kurulustan gerekli değişiklikleri veya düzeltmeleri yapması istenir. Kuruluş, Kurum tarafından yapılan değerlendirme sonucunda belirtilen değişiklikleri veya düzeltmeleri dikkate alarak planı yeniden hazırlar ve Kuruma sunar.

(4) Nükleer emniyet planı, Kurum tarafından uygun bulunması hâlinde uygulanır. Kurum tarafından verilen uygunluk, emniyete ilişkin sınır ve koşullar içerebilir. Planda yer alan emniyet önlemlerinin alınması, planların uygulanması, uygulamaların düzenli olarak izlenmesi, gerektiğinde iyileştirme yapılması ve değişikliklerin Kuruma bildirilmesi Kuruluşun sorumluluğundadır.

(5) Kuruluş, emniyetin sağlanması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapar.

Nükleer emniyet önlemleri

MADDE 6- (1) Madenlerde, Kuruluş tarafından asgari olarak aşağıdaki emniyet önlemleri alınır:

a) Nükleer maddelerin bulunduğu veya depolandığı alanlar yetkisiz erişimi engelleyecek şekilde fiziksel bariyerlerle çevrilir. Fiziksel bariyerlere; yetkisiz erişim hâlinde radyolojik zarar görülebileceğine dair radyasyon uyarı işareti yerleştirilir.

b) Nükleer maddelerin bulunduğu veya depolandığı alanlara erişim noktalarının mümkün olan en az sayıda olması sağlanır ve sadece yetkili personelin erişimine imkân tanıyacak şekilde erişim kontrolüne yönelik düzenlemeler yapılır.

c) Yasak eşya listesi belirlenir ve erişim kontrol noktalarında yasak eşyanın tespit edilmesine yönelik tedbirler alınır.

ç) İlgili mevzuatta yer alan bilgi güvenliği ve siber güvenliğin sağlanmasına yönelik gerekler yerine getirilir.

d) Nükleer maddelerin miktarını tespit etmek, kayıt altına almak ve doğrulamak üzere envanter kontrolü prosedürü oluşturulur ve uygulanır. Envanter kontrolü düzenli aralıklarla gerçekleştirilir ve kayıtlar arşivlenir.

e) Nükleer maddelerin bulunduğu veya depolandığı alanlar sürekli gözetim altında tutulur. Alarm izleme merkezine bağlı bu alanlardaki kameraların görüntüleri izlenebilirliğe imkân verecek şekilde kayıt altına alınır ve kayıtlar en az bir ay süreyle muhafaza edilir.

f) Nükleer maddelerin bulunduğu veya depolandığı alanlara yetkisiz erişimin tespit ve teyit edilmesi hâlinde gerekli ve yeterli donanım ve eğitime sahip özel güvenlik görevlileriyle veya kolluk kuvvetleriyle derhâl müdahale edilir.

g) Nükleer maddenin çalınması veya kaybolması durumunda, nükleer maddenin yeniden ele geçirilmesine ilişkin prosedür belirlenir.

(2) Artan tehdit durumunda Kurum, madenlerin ve bulundurulanan nükleer maddelerin özelliklerini dikkate alarak, bu Usul ve Esaslar kapsamında belirlenen asgari emniyet önlemlerine ek önlemler alabilir.

Eğitim ve tatbikat

MADDE 7- (1) Kuruluş, nükleer maddelerin emniyetine ilişkin görevleri bulunan kişileri belirler ve bu kişileri nükleer emniyet planı doğrultusunda alınan önlemler ve uygulanacak prosedürler hakkında bilgilendirir, bu kişilerin gerekli eğitimleri almasını sağlar.

(2) Kuruluş, emniyet önlemlerinin etkinliğinin ve uygulanacak prosedürlerin yeterliliğinin değerlendirilmesi amacıyla yılda en az bir kez tatbikat gerçekleştirir ve tatbikatla ilgili sonuç raporlarını Kuruma sunar. Sonuç raporunda yer alan tespitler doğrultusunda, Kuruluş tarafından emniyete yönelik gerekli görülen düzeltici ve önleyici faaliyetler mümkün olan en kısa sürede yerine getirilir. Bu doğrultuda Kuruma sunulan planlarda değişiklik olması durumunda planlar güncellenerek Kuruma sunulur.

Raporlar

MADDE 8- (1) Kuruluş, bilgi güvenliği ve siber güvenliği içerecek şekilde emniyetin sağlanmasına yönelik bildirimleri ve raporlamaları ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak gerçekleştirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim ve yaptırım

MADDE 9- (1) Kuruluşun bu Usul ve Esaslar kapsamındaki yükümlülükleri Kurumun denetimine tabidir. Denetime ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

(2) İlgili mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına aykırı hareket edildiğinin tespit edilmesi hâlinde idari yaptırım uygulanır. İdari yaptırımlara ilişkin hususlarda ilgili yönetmelikte yer alan hükümler uygulanır.

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu Usul ve Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu Usul ve Esaslar hükümlerini Nükleer Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.